

چالش ها و مشکلات کلاس های چند پایه راه حلها (۲)

مدیریت آموزش و پرورش عشایر فارس

معاونت آموزشی

سال تحصیلی ۹۵-۹۴

شماره ۲

ضعف بنیه علمی دانش آموزان : در این که دانش آموزان کلاس های چند پایه با این همه مشکلات ، نسبت به دانش آموزان در کلاس های عادی ضعیف هستند ، شکی نیست. اما این مشکل ، تمام مشکلات دیگر را توجیه نمی کند.

فقدان تجهیزات آموزشی :

اثرات استفاده از تجهیزات آموزشی و کمک آموزشی در تعمیق یادگیری بر کسی پوشیده نیست. اما متأسفانه کلاس های چند پایه به دو دلیل فاقد آن هستند :

- ۱- پایین بودن سرانه دانش آموزی
- ۲- در اولویت قرار نداشتن مدارس چند پایه در هنگام توزیع وسایل آموزشی رایگان از جانب اداره

راه حل اول: تهیه پاره ای از این وسایل در زنگ هنر توسط دانش آموزان مانند دسته های ده تایی ، چرتکه آموزشی و... به عنوان کاردستی ، -چوب خط- کشیدن نقشه های جغرافیایی- نوشتن لوحه قران روی مقوا (توسط دانش آموزان پایه های بالاتر)

راه حل دوم: برنامه ریزی و تدوین پاره ای از فعالیت ها برای یک روز مشخص و امانت گرفتن این گونه وسایل از مدارس برخوردار.

راه حل سوم: - دعوت از آزمایشگاه سیار در روزی که برنامه اجرای چند فعالیت و آزمایش تدوین گردیده است.

راه حل چهارم: - طرح مشکل با انجمن اولیا و مربیان و ارائه راهکارهای لازم از جانب معلم جهت تهیه و ساخت وسایل آموزشی.

کمبود اطلاعات و تجارب معلمان کلاس های

چند پایه:

کمبود اطلاعات معلمان تنها در بعد آموزشی و علمی خلاصه نمی شود، بلکه در مسائل تربیتی ، روانشناسی و مهم تر از آن ها کمبود تجربه های عملی آنان است که موضوع را پیچیده تر می کند.

راه حل اول: مطالعه منابع ، کتاب ها ، مجلات آموزشی و تربیتی و نتایج پژوهش های جدید در زمینه شغلی

راه حل دوم: درخواست از اداره جهت تشکیل جلسات و کارگاه های آموزشی

راه حل سوم: بازدید از کلاس های معلمان موفق در اداره کلاس های چند پایه

ضعف بنیه علمی دانش آموزان : در این که دانش آموزان کلاس های چند پایه با این همه مشکلات نسبت به دانش آموزان در کلاس های عادی ضعیف هستند ، شکی نیست. اما این مشکل ، تمام مشکلات دیگر را توجیه نمی کند.

راه حل اول: یادآوری و مرور درس های سال قبل در آغاز سال تحصیلی به مدت دو الی سه هفته

راه حل دوم: اجرای آزمون تشخیصی در ابتدای سال از پایه پایین تر بعد از مرور درس های سال قبل

راه حل سوم: تغییر شیوه های آموزشی به نوعی که

مشارکت فردی و فعال دانش آموز را در فعالیت های گروهی به همراه داشته باشد و آموخته ها را برای دانش آموزان معنادار سازد ، تا بتوانند آن ها را در زندگی خود به کار ببرند .

مناطق دوزبانه:

سیستم متمرکز آموزش و پرورش و یادگیری زبان رسمی و معیار در کشور ما ، مشکلی است که فکرمتخصصان امر تعلیم و تربیت را به خود مشغول کرده است. ارائه راهکارهایی همچون دایر نمودن کلاس های یک ماهه آمادگی در مناطق دو زبانه برای پایه اول ابتدایی از جمله اقداماتی است که مستلزم صرف هزینه زیاد و بهره مندی بسیار کم است. گرچه توسعه رسانه های جمعی و گروهی و گسترش دامنه آن به روستاها تا حدودی به رفع این نقیصه کمک کرده است ، اما نتایج پژوهشها و تحقیقات انجام گرفته در این زمینه وضع نگران کننده ای را نشان می دهد. در یکی از این مطالعات اثبات شده که ۸۶ درصد دانش آموزان در هنگام بیان یک واقعه به زبان مادری احساس و شور و هیجان خود را ابراز می کنند اما در تکلم به زبان فارسی ۴۹ درصد از حرف های خود را حذف کرده و بدون احساس قبلی بیان می نمایند. در تحقیق دیگری مشخص شد که سطح زبان بیانی و دریافتی دو زبانه ها نسبت به یک زبانه ها به صورت معناداری پایین تر است.

راه حل اول: ایجاد عادت به مطالعه از طریق کتاب های داستان و کتب آموزشی و علمی که به زبان معیار (فارسی) نوشته شده است.

راه حل دوم: تا زمانی که احساس می کنید تکلم به زبان معیار در ارتباط شما و دانش آموزان مشکلی ایجاد نمی کند، به زبان فارسی صحبت کنید. در غیر این صورت موضوع را با جملات کوتاه به زبان مادری توضیح دهید.

راه حل سوم: از دانش آموزان بخواهید در ساعات درس انشا یا فارسی داستان های کوتاه به زبان مادری را به زبان فارسی ترجمه کنند.

راه حل چهارم: به دانش آموزان توصیه کنید برای خود دفتری تحت عنوان « دفتر خاطره » تهیه کرده و حوادث و فعالیت های جالب روزانه را در آن گزارش نویسی کنند.

راه حل پنجم: از دانش آموزان بخواهید فیلم ها ، کارتون های تلویزیونی ، اخبار ، وضعیت آب و هوا و... را یادداشت کنند و در کلاس با فن ایفای نقش اجرا نمایند.

مشکلات غیر آموزشی:

- ۱- فقر مالی اولیا
- ۲- سنگینی حجم کار مدیر آموزگاران در مدارس دارای کلاس های چند پایه
- ۳- بی ثباتی نیروی انسانی
- ۴- سوء تغذیه

۵- غیبت بیش از حد دانش آموزان

۶- پایین بودن سرانه دانش آموزی در مدارس چندپایه

۷- فضای نامناسب آموزشی

۸- کمبود امکانات بهداشتی

۹- غیبت معلمان به دلیل عدم بیتوته در روستا

منابع:

آقازاده ، محرم ، فضلی ، رخساره - راهنمای آموزش در کلاس های چندپایه ، تهران ، آبیژ ، ۱۳۸۴
ایان برج ، مایک لالی ، تدریس چندپایه در مدارس ابتدایی ، ترجمه پروش جعفری ، دفتر همکاری های بین المللی وزارت آموزش و پرورش ، تهران ۱۳۷۹
سیف ، علی اکبر - روانشناسی پرورشی (روانشناسی یادگیری و آموزش) ، انتشارات آگاه ، ۱۳۸۱
صمدیان ، صمد - شیوه اداره و تدریس _ در کلاس های چند پایه ، نشر جمالی ، ۱۳۸۵
مدیریت آموزش و پرورش پارس آباد